

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7Nt/71/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122011033
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6122011033.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica samosudcom JUDr. Barborou Sopkovou na verejnom zasadnutí konanom dňa 15. 03. 2023 v Banskej Bystrici, takto

rozhodol:

Podľa § 446 ods. 1 Trestného poriadku sa u odsúdeného W. Š., T. XX. XX. XXXX D. H. H., U. H. S. XXX, B. H. H., m e n í ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, ktoré bolo uložené odsúdenému trestným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 6T/11/2021 zo dňa 27. 04. 2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12. 05. 2021, na ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

odôvodnenie:

Dňa 28. 12. 2022 bol súdu doručený podnet na začatie konania o zmene ochranného protialkoholického liečenia ambulantnou formou u odsúdeného W.Š. Š., ktorému uvedené ochranné opatrenie bolo uložené trestným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 6T/11/2021 zo dňa 27. 04. 2021. Výkon ochranného opatrenia mu bol nariadený dňa 05. 08. 2021. Zo správ Centra pre liečbu drogových závislostí Banská Bystrica ale vyplýva, že podmienky liečby nedodržiava.

Centrum pre liečbu drogových závislostí Banská Bystrica súdu oznámilo, že odsúdený nastúpil ambulantnú liečbu dňa 14. 09. 2021, odkedy sa ale v ambulancii ani raz neobjavil. Ochranné liečenie nedodržiava. Ďalej súdu oznámilo, že navrhuje zmenu liečenia na ústavné.

Z lustrácii k osobe odsúdeného vyplýva, že bol doteraz trikrát priestupkovo postihnutý a raz súdom potrestaný.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 6T/11/2021 vyplynulo, že W. Š. bol uznaný vinným trestným rozkazom, ktorým mu bolo okrem trestu uložené ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. Ďalej zo spisu vyplývajú aj skutočnosti uvedené už v doručenom podnete.

Zo znaleckého posudku MUDr. Zuzany Kašparovej č. 08/2021 zo dňa 10. 02. 2021 je možné zistiť, že alkohol odsúdený požíva od 16 rokov, prvú opitnosť priznal ako sedemnásťročný. Odsúdený priznal pravidelné pitie počas víkendov, ktoré malo prevažne sociogénny charakter, stupňovala sa tolerancia. Postupne sa rozvíja stereotyp pitia aj abstinenčná symptomatika. Priznal aj kupírovanie rannými dúškami. V súvislosti s pitím u odsúdeného narastajú aj sociálne dôsledky. Znalec zistil závislosť od alkoholu - 3. vývojové štádium alkoholizmu podľa Jellinka a navrhol absolvovanie ochranného protialkoholického liečenia ambulantnou formou.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že do ambulancie nechodil, lebo mal finančnú krízu. Nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, privyrába si brigádnicky, aby prispel do rodinného rozpočtu. Pije príležitostne, preferuje víno, pričom vypije aj dve fľaše litrového vína, avšak nie sám. Nemyslí si, že je u neho potrebná ústavná forma liečenia.

Prokurátor navrhol, aby súd zmenil ambulantnú formu ochranného protialkoholického liečenia na ústavnú.

Podľa § 446 ods. 1 Trestného poriadku o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia rozhoduje na návrh prokurátora, obvineného, jeho zákonného zástupcu, osoby, ktorá by mohla za obvineného v jeho prospech podať odvolanie, alebo ak obvinený medzitým nastúpil alebo absolvoval uloženú odvykaciu alebo inú liečbu v niektorom zdravotníckom zariadení, na návrh ošetrojúceho lekára alebo aj bez takého návrhu súd, v ktorého obvode je liečebné zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva, na verejnom zasadnutí; predtým musí byť odsúdený vyslúchnutý.

Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že závislosť na alkohole odsúdeného, ktorá bola aj jedným z dôvodov, pre ktorý sa dopustil trestného činu, je takého charakteru, že ju nie je možné v súčasnosti liečiť ambulantnou formou. K uvedenému záveru súd dospel nielen na základe oznámení Centra pre liečbu drogových závislostí Banská Bystrica, ale aj z výsluchu odsúdeného.

Dôvod, pre ktorý ambulanciu nenavštevoval, nemožno akceptovať, pretože výkon nariadeného ochranného liečenia je povinnosťou odsúdeného, nie je dobrovoľným liečením, ku ktorému by sa však odsúdený zrejme nedopracoval, keďže si ešte asi nedokázal uvedomiť, že alkoholizmus, ktorý bol u neho zistený, je choroba. Uloženie ochranného opatrenia popri treste si vyžaduje nielen jeho vlastná ochrana, ale aj ochrana spoločnosti, pretože jeho vykonaním sa tiež sleduje to, aby sa opakovane pod vplyvom alkoholu nedopúšťal trestnej činnosti. Alkoholizmus v podstate spôsobil aj spáchanie skutku (krádeže).

To, že sa nepodrobuje liečeniu, nevyrieši jeho problém, ktorým nie je len choroba. Ako už bolo uvedené, uložením ochranného opatrenia sa sleduje účinná ochrana spoločnosti pred páchaním trestnej činnosti. Pokiaľ teda odsúdený nerešpektuje podmienky uloženého liečenia, nespolupracuje, nezúčastňuje sa ho a v podstate ho ignoruje, nie je takýmto konaním vôbec naplnený účel ochranného opatrenia.

To, že odsúdený aj naďalej požíva alkoholické nápoje, aj keď je to podľa jeho slov len príležitostne, nasvedčuje tomu, že ochranné liečenie je nevyhnutné vykonávať, nemožno ho ukončiť, lebo jeho účel ešte stále možno dosiahnuť, a nemožno odsúdeného z tohto liečenia ani prepustiť, pretože sa ho vôbec nezúčastňuje, neboli naplnené ciele.

Z dostupných informácií aj na webových stránkach možno zistiť, že podľa Jellinka (metóda, ktorú využil aj znalec v znaleckom posudku) existujú štyri fázy alkoholizmu, pričom odsúdeného W. Š. zaradil už do tretej fázy, teda predposlednej. Tretia fáza alkoholizmu je charakterizovaná stratou kontroly, nekontrolovaným pitím, výkyvmi nálada, zúžením záujmov, spoločenský zostup. Aj u odsúdeného boli zistené príznaky ako porucha kontroly v pití, zmena tolerancie, vytvorenie si stereotypu pitia, nastupujúce abstinenčné príznaky, sociálne dôsledky. Ide teda o rozhodnú fázu, kedy si alkoholik myslí, že dokáže abstinovať a pije s vedomím, že alkohol bude ovládať. Pre svoje pitie hľadá vysvetlenie (porovnaj vyjadrenie odsúdeného, že pije príležitostne, objektívne však pije pomerne veľké množstvo alkoholu).

Podľa názoru súdu odsúdený ešte nezvládol svoju závislosť a je potrebné, aby pokračoval v nariadenom ochrannom protialkoholickom liečení. Keďže mierna forma nespĺnila účel, je nevyhnutné zmeniť ambulantnú formu ochranného liečenia na ústavnú, kedy pri neustálom dohľade bude dosiahnutý aj účel ochranného opatrenia.

Úspešnosť liečenia závislosti závisí na vôli pacienta - odsúdeného. Je známe, že akákoľvek závislosť je celoživotná choroba, z ktorej sa nie je možné vyliečiť, je možné len abstinovať. Samotný fakt, že odsúdený nemal financie a prácu, aby mohol absolvovať ambulantnú liečbu, ešte neodôvodňuje ponechanie formy liečenia bez zmeny, hoci aj odsúdený už deklaroval, že začne vykonávať liečbu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do troch pracovných dní od vyhlásenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici. Sťažnosť má odkladný účinok.